

actio autem, per quam offertur, est veluti forma; quia determinat illam ad esse hostiae seu oblationis.

Insuper res, seu materia sacrificii, potest considerari vel ante actionem, vel post: ante actionem est v. gr. animal vivum; post actionem, animal occisum. In utroque statu solet res appellari *Victima*, *hostia*, *materia Sacrificii*: tamen proprie non ita vocatur, nisi post actionem; tunc enim res est proxime, immediate et formaliter oblata et sacrificata, hostia, et sacrificium, seu *Factum sacrum*.

180. **Dico V.** Non omnis oblatio est Sacrificium, sed illa tantum quae fit cum aliqua rei oblatæ immutatione.

D. Thomas explicat (1), quo differant oblatio et sacrificium. «Sacrificia proprie dicuntur, quando circa res Deo oblatas aliquid fit; sicut quod animalia occidebantur, panis frangitur, comeditur, et benedicitur... Oblatio autem directe dicitur, cum Deo aliquid offertur, etiamsi nihil circa ipsum fiat: sicut dicuntur offerri denarii vel panes in altari, circa quos nihil fit.»

S. Paulus (2) ait de sacerdote, quod *offerat dona et sacrificia*: aliud proinde est donum offerre, aliud sacrificium.

Theophilactus (3) dicit: «Sacrificium est, quod est per sanguinem aut ignem; oblatio autem ex fructibus, et sine sanguine, aut igne, aut alia immutatione fit.» Idem quoque docuit Isidorus, (*Etymolog.* l. 6, c. 19).

Nota. Qualis et quanta requiratur immutatio rei, ut fiat sacrificium, non una est AA. sententia.

181. **Dico VI.** Ministrum Sacrificii debere esse legitimum.

1.º Omnis Sacerdos mediator Dei et hominum existit, ad offerenda sacrificia pro peccatis; *nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo tanquam Aaron* (4). Et sane quomodo potest quis esse mediator ex parte Dei, nisi hoc munus Deus ei committat? Quomodo ex parte hominum, nisi eorum vicem accipiat?

2.º Lex, sacerdotium et sacrificium sunt ad invicem connexa, ut docet Apostolus (ibid. c. VII). Sed lex a legitimo debet esse legislatore: ergo a pari sacrificium et minister sacrificii legitime constitui debent. Denique, omnis oblatio debet esse accepta ei cui exhibetur; sed talis esse nequit nisi legitime perficiatur: ergo.

182. **Dico VII.** Multiplex esse potest, sacrificium.

1.º Ex parte *rei oblatæ*. Cum animal offerebatur, appellabatur *Hostia*, vel *Victima*: cum vero fructus terrae, *Immolutio*: cum autem liquores, nomen erat *Libatio*.

(1) 2. 2. q. 85, a. 3, ad 3.—(2) Hebr. V, 1.—(3) In c. VIII ep. ad Hebr.—(4) Hebr. V, 4.

2.º Ratione *actionis*. Si sacrificium cum rei occisione fiebat, dicebatur *Cruentum*; sin vero, *Incruentum*, ut illud Melchisedech. Cum res comburebatur, erat *Holocaustum* (*ἑλοσάωτον*), seu totaliter combustum: si partim victima cremabatur, partim a sacerdote absumebatur, *Hostia pro peccato*: si autem et ab offerente pars consumebatur, erat *Hostia pacifica*.

3.º Ratione *finis*. Aliqua sacrificia ad solam Dei summam excellentiam profitendam ordinabantur, quod fiebat *Holocaustis*: alia ad peccata expianda, et erant *Hostiae pro peccato*: quaedam offerebantur ad finem alius virtutis, et vocabantur *Hostiae pacificae*. Quae si referebantur ad gratias pro beneficiis agendas, erant *Sacrificium laudis*; si ad nova impetranda, *Impetratorium*, vel *Propitiatorium* vocabantur sacrificium.

183. **Corollarium.** Sacrificii nomine, in sensu proprio, venit externa et sensibilis actio, qua res aliqua ita Deo offertur, ut legitimo ritu in Dei cultum a legitimo ministro immutetur.

CAPUT I.

De Existentia Sacrificii eucharistici.

ARTICULUS I.

De existentia Sacrificii in Ecclesia.

THESIS I.

In Ecclesia Christi datur verum ac proprium Sacrificium.

Haec thesis est de fide catholica.

184. Prob. I. Trident. Concilium definivit (1): «Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum et proprium sacrificium: anath. sit.» Et alibi: «Deus et Dominus noster... sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in aeternum constitutum declarat, Corpus et Sanguinem suum sub speciebus panis et vi-

(1) Sess. XXII, can. 1, et cap. 1.

»ni Deo Patri obtulit, ac sub earundem rerum symbolis Apostolis, quos tunc Novi Testamenti sacerdotes constituebat... eorumque »in sacerdotio successoribus, ut offerent praecepit.» Eandem docuerat doctrinam Conc. Later. IV, sub Innocentio III.

185. II. Ex Malachia (1): *Ad vos, o sacerdotes... Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum, et manus non suscipiam de manu vestra; ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus et in omni loco sacrificatur et offertur. Nomini meo oblatio munda.* Ex quibus verbis ita arguo. Quae praedicuntur a Deo per Prophetam non spectant ad *Vetus Testamentum*, sed ad *Novum*. Atqui praedicat Deus novum Sacrificium: ergo datur in Ecclesia, quae juxta alibi dicta (2) est *Novum Testamentum*.

Major probatur. Sacrificia *Veteris Testamenti* in ostio tabernaculi tantum, et in templo Hierosolymitano, et quidem a sacerdotibus leviticis offerri solum poterant. Quod patet ex *Levitico*, c. XVII; ex *Deuter.*, c. XII et XVI et XVIII et XXVI. Atqui a Malachia praedicatur offerendum in omni loco inter gentes: ergo. Confr. a) *Novum Testamentum* ad benedictionem omnium gentium destinatum erat, sicut *Vetus* judaico tantum populo concessum. Sed illa divini Nominis magnificentio inter gentes, et ille placens Deo cultus ubique terrarum exhibitus, supponunt Dei benedictionem ad omnes gentes pervenisse: ergo quae promittuntur a Propheta non ad *Vetus*, sed ad *Novum* respiciunt *Testamentum*. b) Communi consensu SS. Patrum, cum Tridentino (Sess. XXII, c. 1): vide Irenaeum (L. 4, c. 32); Justinum (L. in *Triph.*); Cyprianum (L. I, *contra Judaeos*, c. 16); Eusebium (L. I *Demonstr. evang.*, c. 6); Hieronymum, etc., etc.

186. *Minor*. prima prob. 1.º Ex *contextu*. Loquitur Deus cum Sacerdotibus, et de altari, et de eorum sacrificiis: eos reprehendit, quod polluta offerant victimas, qua de causa eorum reprobat munera, et praedicat alia sibi futura accepta, quae in omni loco inter gentes munda offerentur... Unde arguimus adversus protestantes. a) Illa nova oblatio succedit veris sacrificiis, et cum eis comparatur: ergo censenda est etiam verum sacrificium. b) Eatenus nova oblatio non esset judicanda proprie dictum sacrificium, quatenus significaret Deus, sacrificia vera non ei amplius placitura. Sed hoc nullo modo significavit: ergo. *Major* patet: nam ab initio mund sacrificia semper Deo placentur, et illa praescripserat, neque unquam fuit sine sacrificio religio: ergo nisi significet Deus non amplexi ei placere sacrificia, non est censendum, gratissima illa mu-

(1) I, 6, 10, 11.—(2) V. I, Disq. II, De *Relig. revl.* Thes. XXVIII.

nera succedentia in *Novo Testamento* sacrificiis *Veteris* non fore vera sacrificia. Confr. Deus per Prophetam ostendit, quod antiqua illa sacrificia, quatenus sacrificia, valde illi placebant, et inde arguit quod ab immundis offerentur sacerdotibus, neque ritum praescriptum servarent; praecipitque, ut rite sacrificia offerant. Atqui dum Deus ostendit sibi placere vera et legitima sacrificia, nequit apte intelligi quod in ea complaceat oblatio, quae ubique terrarum illis succedet, quin sit verum Sacrificium: ergo sensui obvio totius contextus adversantur protestantes, dum contendunt, novam illam ac universalem oblationem non fore verum sacrificium.

187. 2.º Ex *vocum significatione*. Tres voces a Propheta adhibentur ad oblationem illam Novi Testamenti significandam: מִנְחָה (minhhha), מִגְּגַשׁ (muggasch), מִקְטָר (muqtar). Atqui hae voces, in adjunctis illis quibus Deus loquebatur, non nisi de vero sacrificio intelligi poterant: ergo. *Min*. prob. In eo sensu accipi debent voces illae, quem habent in aliis Scripturarum locis parallelis; id est, ubi in similibus adjunctis adhibentur. Sed tunc adhibentur ad vera sacrificia significanda: nam de qua re sermo est apud Malachiam? De sacerdotibus; de eorum sacrificiis; de ritu servando in iis offerendis. Jam vero in libris S. Scripturae, ubi de ea re agitur, vera sacrificia illis vocibus appellantur. a) Nam vox *minhhha* saepe legitur in cap. II. *Levitici*, ubi sermo est de institutione et differentiis sacrificiorum, et de ritu a sacerdotibus adhibendo, et significat ea vox ineruenta sacrificia. Imo ipse Malachias, in loco de quo disputatur, eandem adhibet vocem ad significanda illa sacrificia polluta et reprobata: «*Manus* (minhhha) non suscipiam de manu vestra.» b) Vox *muggasch*, ex radice *nagasch* (appropinquare), in c. V. v. 25. *Amos*, ubi evidenter sermo est de sacrificiis, et in eodem capite ipsius Malachiae, v. 7 et 8, significat offerre sacrificia. c) Tertia vox *muqtar*, ex radice *qatar* (fumare odore suavi), in forma *hiphil*, adhibetur pro adolere, seu offerre holocausta et sacrificia, in *Levit.* cap. I et II, ubi de ipsa institutione et forma sacrificiorum sermo est: similiter tum in singulis fere capitibus ejusdem libri, tum passim in aliis locis Scripturae, ubi agitur de sacrificiis adolendis. In ejusdem passiva, *hophal*, participium *muqtar* potest significare vel uti verbum, sicut intelligit *Vulgata* nostra, vel uti nomen verbale, ac significat suffumentum, seu sacrificium bene olens. Quocumque autem modo sumatur, significabit vel holocaustum ipsum, vel actionem illam adolendi, seu eremandi, ubi sermo est de sacrificiis. Patet proinde, praedictas tres voces, apud Malachiam, de vero sacrificio, et quidem externo et visibili debere intelligi.

188. 3.º Ex *autoritate* denique, sermonem esse in Mala-

chia de vero sacrificio, constat tum laudatis testimoniis, tum plurimum Rabinorum consensu apud Galatinum, lib. XI, cap. 11.

189. III. Prob. thesis ex Isaia (XIX, 19, 21). *In die illa erit altare Domini in medio terrae Aegypti... cognoscent aegyptii Dominum in die illa, et colent eum in hostiis et in muneribus*; seu ut in Haebraico textu: *et facient sacrificium זבַּח [zebahhh], et manus זבַּחַת [minhhha]*; nempe tum *sacrificium eruentum*, tum *incruentum*. Unde arguimus. Hic sermo est de *Novo Foedere*. Sed in eo praedicuntur vera sacrificia: ergo. *Major* patet: nam talia sacrificia *Veteri Legi* adversantur et prohibentur; et praeterea dicit Propheta, benedictionem Dei pervenisse non tantum ad Aegyptum, sed etiam ad ceteras gentes; quod *Novo Foedere* praestandum erat.

190. IV. Prob. ex SS. Patribus. S. Justinus (1): «De iis autem quae in omni loco a nobis gentibus offeruntur ei sacrificiis, hoc est, de pane Eucharistiae et de calice similiter Eucharistiae, jam tunc praedixit (Malachias)...» S. Irenaeus (2): «Manifeste significans Malachias per haec, quoniam prior quidem populus cessabit offerre Deo, omni autem loco sacrificium offerretur ei.» Et alibi (3): «Igitar Ecclesiae oblatio, quam Dominus docuit offerri in universo mundo, purum sacrificium reputatum est apud Deum... Et non genus oblationum reprobatum est. »Sacrificia in populo, sacrificia in Ecclesia: sed species immutata est.» S. Cyprianus (4) multis testimoniis Scripturarum hanc probat propositionem: «Quod sacrificium veterum evacuaretur, et novum celebraretur.»

191. V. Ubi est verum sacerdotium, et verum Sacrificium. Atqui in Ecclesia est verum Sacerdotium; ergo. *Major* constat ex Apostolo (5): *Omnis Pontifex constituitur ut offerat sacrificia.*

VI. Ubi est altare, et Sacrificium sit oportet. Sed in Ecclesia est altare: ergo. *Min.* constat ex Apostolo (Hebr. XIII, 10): *Habemus altare... Maj.* elucet ex SS. Litteris; numquam enim in eis sermo est de altari, nisi respectu ad Sacrificium. Deinde, tum hebraice, tum graece ex eadem radice dicuntur voces altaris et Sacrificii, ut notavit Bellarminus (6): ex זבַּח [zebahhh], sacrificare, fit זבַּחַת [zebahhh], sacrificium, et זבַּחַת [zebahhh], altare. Eta verbo זבַּחַת [zebahhh], sacrificare, fit זבַּחַת [zebahhh], sacrificium, et זבַּחַת [zebahhh] (altare).

192. Obj. 1.° Sacrificia *Novi Test.* intelligi possunt spirituales hostiae, de quibus agit S. Petrus (1 c. II, 5); sed hae non sunt vera sacrificia: ergo.

Resp. 1.° Eadem ratione posses fingere, aquam baptismatis veram non esse aquam, quia aliquando significat aqua gratiam.

Resp. 2.° *Nego maj.* Ad sensum enim metaphoricum non sunt referenda verba, nisi sensus proprius, perpensis adjunctis, locum habere nequeat.

Obj. 2.° Vox *minhhha* significat donum; ergo ex Malachia non probatur verum dari sacrificium.

Resp. *Dist. ant.* Significat donum, vel speciale donum; conc. Donum in genere tantum; *nego ant.* Nam cum in sacris Litteris agitur de sacrificiis, significat *minhhha* genus quoddam sacrificii, ut diximus.

193. Obj. 3.° Vulgata latina vertit *Sacrificatur* et *offeritur*, seu, *Sacrificium offeritur*; at vero LXX Interpretes dicunt, *thymiana offeritur*. Atqui crematio incensi, seu oblatio *thymiamatis*, vel solum significat preces, ut Patres quidam interpretantur, vel saltem non reputatur verum sacrificium; ergo.

Resp. *Dist. min.* quod utramque partem. Oblatio thymiamatis significat preces apud aliquos Patres, quia preces concurrunt ad oblationem Sacrificii; conc. Quia solae constituunt preces tale Sacrificium; *nego*. Deinde oblatio thymiamatis non censetur Sacrificium, si sumatur pro simplici incensi crematione; conc. Prout transfertur ad significandam sacrificii adustionem ascendentis ad Dominum in odore suavitatis; *nego*. Scilicet, verbo *θυσιας*, apud graecos, accidit quod verbo זבַּח [zebahhh] apud hebraeos: translatum est etiam ad significanda, quae thymiamati assimilantur. Propterea, cum viderent utriusque vocis analogiam et originem, LXX Interpretes, pro זבַּח [zebahhh] (muqtar), thymiana verterunt, quia merum incensum significare vellent, et verum excludere sacrificium.

194. Obj. 4.° Dixit Deus per prophetas, se nolle ultra sacrificia. Sed non potest id de eo tempore Legis intelligi: ergo de Ecclesia intelligendum.

Resp. *Dist. maj.* Nolle sacrificia absolute; *nego*. Talia sacrificia, seu in talibus adjunctis; concedo *maj.* Sic in ps. L, 18, dicitur: *Si voluisses Sacrificium, dedissem... holocaustis non delectaberis*. Verum loquitur de iis qui sine contritione putant, solis sacrificiis Deum placandum, vel de tempore eversionis Jerusalem; ut patet ex sequentibus, etc. Deinde; Isaia e (I, 11, 13) dicitur: *Quo mihi multitudinem victimarum? Plenus sum. Holocausta nobis... Ne offeratis ultra sacrificium frustra... Verum loquitur de illis qui iustitiam contemnebant, et solo cultu externo Deum honorabant. Unde horum non tantum sacrificia respuit, sed etiam solemnitates, sabbata et orationes. In Ps. XXXIX, 7, dicitur: *Sacrificium noluit: holocaustum pro peccato non postulasti*. Sed sermo est de efficacia ad de-*

(1) L. in *Triphon*, n. 41.— (2) L. 4, c. 32, (17) Migne.— (3) C. (34) (18)— (4) *Contra Iulianos*, c. 16.— (5) Hebr. V, 1; et VIII, 3.— (6) *De Missa*, l. 1, c. 2.

lenda peccata, ut explicat Apostolus ad Hebraeos (c. 10); ideoque pro illis sacrificiis accepit Deus Unigeniti Jesu Christi oblationem et sacrificium.

Inst. Dicit Paulus, obedientiam Filii successisse illis sacrificiis (1): *Eccc venio, ut faciam voluntatem tuam: auferet primum, ut sequens statuat.* Ergo proprie dictum sacrificium non existit, sed sola obedientia; *melior est enim obedientia quam victimae* (2).

Resp. Dist. *ant.* Successisse obedientiam solam; nego. Simul cum sacrificio; conc. Unde ait (ibid.) Paulus: *In qua voluntate sanctificati sumus per oblationem Corporis Christi semel* (v. 10).

Melior quidem est obedientia quam victimae solae; non autem quam victimae simul cum obedientia.

ARTICULUS II.

De confectione Sacrificii in Eucharistia.

THESIS II.

S. Eucharistia, prout in Christi Ecclesia confectionitur, est verum Novae Legis sacrificium.

195. Est doctrina fidei, et prob. 1.º Trident. Conc. (3) ait: «Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum et proprium sacrificium, aut quod offerri non sit aliud, quam Christum nobis ad manducandum dari... aut nudam commemorationem Sacrificii in Cruce peracti: anath. sit.»

2.º Consensu constanti Ecclesiae. Antiquissimae liturgiae, graeca, syriaca, chaldaica, latina, gothica, illa quae dicitur S. Jacobi, S. Clementis, S. Basilii, S. Chrysostomi, omnes, tamquam de vero Sacrificio, de Eucharistia agunt. Graeci quoque schismatici eandem retinentes fidem, pro eadem testantur. Vel dicendum igitur, universam Ecclesiam turpiter et constanter errasse, vel haereticos impios esse aut stolidos.

196. 3.º Confirmatur gravissimis testimoniis. Concil. Carthag. II. can. 24. decrevit: «Ut in sacramento Corporis et Sanguinis Domini nihil amplius offeratur quam... panis et vinum aqua mixtum. Nec amplius in Sacrificiis offeratur, quam de uvis et frumentis.» Concil. Alexand. in epistola ad Nestorium, in Syn. Ephesina approbata, dicit: «Necessario igi-

(1) Hebr. X, 9—(2) I Reg. XV, 22. — (3) Sess. XXII, can. I et III.

»tur et hoc adjicimus... incurrentiam celebramus in Ecclesiis Sacrificii veritatem. Sic etiam ad mysticas benedictiones accedimus, et sanctificamur participes Corporis et Sanguinis Christi.» S. Cyrillus, in declaratione anathematismi XI, dixit coram Ephes. Synodo: «Sanctum ac vivificum, incurrentumque in Ecclesia celebramus Sacrificium... et tamquam proprium vivificantis Verbi Corpus et Sanguinem accipimus.» S. Irenaeus et S. Justinus idem testantur; quorum testimonia habes in Thes. praecedenti. S. Hieronymus (1): «Si laicis imperatur, ut propter orationem abstineant se ab uxorum coitu; quid de Episcopo sentiendum est, qui quotidie pro suis populique peccatis, illibat Deo oblaturus est victimas?... Tantum interest inter propositionis panes et Corpus Christi, quantum inter imaginem et veritatem.» Presbyteri et Diaconi Achaiae (in *act. Marty. S. Andreae*) referunt S. Apostolum dixisse: «Ego immaculatum agnum in altari offero... qui immolatus integer perseverat et vivus.» S. Hippolytus martyr, in *Orat. de Antichristo*, inducit Christum dicentem: «Venite, Pontifices, et Sacerdotes, qui pretiosum Corpus et Sanguinem meum quotidie immolastis.» S. Ambrosius (2): «Cum sacrificamus, Christus adest, Christus immolatur.»

197. 4.º Ratione theologica. a) In Ecclesia datur verum ac proprium Sacrificium. Sed nihil aliud offertur et sacrificatur nisi S. Eucharistia; ergo. b) Sicut gentiles de immolatis comedentes participabant de mensa et cultu idolorum; atque judaei edentes hostias fiebant altaris participes; ita communicatio Sanguinis Domini et participatio Corporis Domini est participatio mensae et altaris Domini. Sed si Corpus et Sanguis Domini non forent Sacrificio oblata, eorum participatio non esset altaris et mensae Domini participatio; ergo est Eucharistia verum sacrificium. *Maj.* constat ex Paulo (3): *Panis quem frangimus, nonne participatio Corporis Domini est?... Videte Israel secundum carnem: nonne qui edunt hostias participes sunt altaris?... Sed quae immolant gentes, daemoniis immolant... Non potest mensae Domini participes fieri, et mensae daemoniorum. Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deseruiunt.* c) S. Eucharistia est *hostia mundissima ac digna quae et Deo offeratur; scilicet, Corpus et Sanguis Domini: est actio sensibilis, nempe, consecratio: est immolatio hostiae, nam vi actionis consecrativae ponitur Corpus Christi sacramentaliter sub speciebus panis, et Sanguis sub speciebus vini, repraesentando*

(1) In Epis. ad Tit. I, 8, 9.—(2) In Cap. I. Luc.—(3) I. Cor. X, 16, 18, 20 21, et Hebr. XII, 10.

Christi mortem, et deinde fit consumptio victimae per sacerdotem: deinde ejusmodi... mortis Christi representatio, seu mactatio mystica, fit in cultum Dei, ut oblatio Abelis, et Sacrificium Abrahæ: fit quoque totum a legitimo ministro juxta Christi verba: *Hoc facite in meam commemorationem*. Ergo nihil in Missa desideratur ad perfectum sacrificium. d) Secundum Malachiam prophetam. *Novi Foederis* Sacrificium hinc fulget characteribus: quoad victimam, est munda neque vitio potest pollui offerentium: quoad oblationem, est incruenta (*minhha*): quoad Sacerdotes, non ex *Levi*, sed ex *gentibus*: quoad altare non in solo hierosolymitano templo, sed in omni loco. Atqui omnia hæc S. Eucharistiae, eique soli conveniunt: ergo.

198. Obj. 1.º Sacrificium Novi Foederis debet esse *Minhha*, id est, compositum ex similia oleo mixta et conspersa incenso. Sed talis non est Eucharistia: ergo.

Resp. Dist. *maj*. Debet esse *minhha*, ut typus: conc. Secundum speciem; nego *maj*. Nam uti ait Apostolus, *Omnia in figura contingebant illis* (1). Deinde, dist. *min*. Eucharistia non est *Minhha* in specie: conc. Ut typus, nego *min*. Eucharistia enim ex similia, sed quoad substantiam transmutata, conficitur; et illum continet, qui oleo significabatur, et Christus seu unctus dicitur, de quo propheta (2): *Unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae*: quique suavissimum spirat odorem totius sanctificatis.

Obj. 2.º Imago Sacrificii est umbra, non veritas Sacrificii. Sed Eucharistia, ut ait D. Thomas (3), «Imago quaedam est representativa passionis Christi, quae est vera ejus immolatio; et ideo celebratio hujus Sacramenti dicitur Christi immolatio» ergo non est verum Sacrificium.

Resp. Dist. *maj*. Est umbra Sacrificii, quatenus imago est; conc. Quoad ea, quae talem imaginem constituunt, et comitantur, non est veritas Sacrificii; nego. Etiam vetera Sacrificia imago erant et umbra Sacrificii Crucis: tamen nemo negat fuisse vera Sacrificia. Dist. etiam *min*. Est Eucharistia imago verae immolationis *cruentae*; conc. *Incruentae*; nego *min*... Non enim Christus in *imagine*, tantum, sed *vere* in Eucharistia immolatur, licet incruente.

Obj. 3.º *Semel oblatus est Christus* (4). Ergo non offertur in Missa.

Resp. Dist. *Ant*. Semel oblatus est cruento, et ad satisfaciendum pro peccatis, ut ibidem (v. 26) explicat Apostolus; conc. Modo incruento: nego.

(1) I. Cor. X, 11.—(2) Ps. XLIV, 8.—(3) P. 3, q. 83, a. 1.—(4) Hebr. IX, 28.

CAPUT II.

De re oblata in Sacrificio eucharistico.

ARTICULUS I.

De oblatione Christi in Sacrificio Missae.

199. Nota. Alibi diximus, Eucharistiam intrinsece rem esse compositam. Dubitari ergo potest, utrum totum quod in ea continetur in sacrificio offeratur, vel quae pars tantum. Item, actio sacrificandi circa rem aliquam versatur: res autem considerari potest vel ante actionem, ut materia ejus, vel post, tamquam terminus. Dilucidandum igitur, utrum panis et vinum, vel Christus, vel utrumque simul in hoc Sacrificio offeratur? Item: an Christus immoletur secundum esse, quod habet ante consecrationem, vel quod habet in ipso Sacramento?

THESIS III.

Christus D. est res principaliter oblata in Sacrificio Missae.

200. Thesis est theologice certa et communis Catholicorum.
 Prob. 1.º Ex Trident. (1): «Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se declarans... Corpus et Sanguinem suum » sub speciebus panis et vini Deo Patri obtulit... et Apostolis, quos » tunc Novi Testamenti Sacerdotes constituebat, ut offerrent praecepit per haec verba: *Hoc facite in meam commemorationem*.» Deinde addit: «Novum instituit Pascha, se ipsum ab Ecclesia sub signis » sensibilibus immolandum.» Unde: illud principaliter offertur, quod directe respicit immolatio et oblatio. Atqui in Missa immolatio et oblatio directe respiciunt ipsum Christum: «Corpus et Sanguinem sub speciebus obtulit...» «Instituit... se ipsum immolandum ab Ecclesia:» ergo.

2.º S. Hieronymus (2): «Vitulus saginatus, qui ad poeni-

(1) Ses. XXII, c. 1.—(2) Epist. ad Damas. De Filio Prod.

»tentiae immolatur salutem. ipse Salvator est, cujus Carne pascimur. Cruore potamur.» Vide etiam Hieronymum, S. Andream, S. Hippolytum, S. Ambrosium, supra (1).

3.º Quo nobilior est res oblata, eo aptior est, ut Deo offeratur in testimonium ejus excellentiae et supremi domini. Atqui in Sacrificio Missae, quod praecipuum ac nobilissimum est, ipse est Christus; ergo non decet ut minus principaliter offeratur.

201. Obj. 1.º Res in Sacrificio oblata debet esse sensibilis; sed Christus non est sensibilis; ergo.

Resp. Debet res oblata esse sensibilis per se, vel per adjuncta; conc. *maj.* Per se praecise; nego. Sic ex. gr. cum agnus immolatur, non utique est sensibilis nisi per accidentia. Quis autem putabit non offerri principaliter agni substantiam? Pariter, dist. *min.* Christus non est sensibilis per se; conc. Sacramentaliter; nego *min.*

Obj. 2.º In Sacrificio Missae non est totus Christus sacramentaliter sensibilis, sed Corpus tantum et Sanguis. Ergo saltem non offeritur totus Christus.

Resp. Dist. *ant.* Non est totus sensibilis *directe*; conc. *Indirecte*, seu concomitanter; nego. Licet enim non ponatur totus Christus vi significationis verborum, ponitur tamen concomitanter; ideoque ministri sacrificantis intentio ad totum Christum uti victimam respicit.

THESIS IV.

Christus D., ut existens sub speciebus, est res oblata in Sacrificio Missae.

202. *Nota.* Christus independentem et antecedentem ad consecrationem existit in propria specie, sicut existebat antecedenter ad sacrificium Crucis; consequenter autem ad consecrationem, cujus est terminus, existit sacramentaliter seu sub speciebus. Non quidem secundum illam priorem, sed secundum posteriorem existentiam, est Christus res in Sacrificio oblata.

1.º Prob. ex Trident., cujus verba atque doctrinam perpende in thesi praecedenti.

2.º S. Chrysostomus (2), prophetiam exponens Malachiae, ait: «Vide quam luculenter atque dilucide mysticam interpretatus mensam, quae est incruenta hostia.» Patet mysticam mensam dicere Eucharistiam. Christus ergo, prout in Eucharistia existens, est hostia et victima. S. Ambrosius (3) quoque ait: «Tum ipse offeritur in terris, quando Christi Corpus offeritur:

(1) Theos. II, n. 196.—(2) In ps. XCV.—(3) In ps. XXXVIII.

»imo ipse offerre manifestatur in nobis, cujus sermo sanctificat Sacrificium quod offeritur.» Ex quibus patet, Corpus Christi in terris offerri: sed est in terris secundum esse Sacramentale tantum; ergo. Item: eatenus Christus ipse offert, quatenus sermo ejus sanctificat Sacrificium quod offeritur. Atqui quod sanctificat sermo Christi, non est Christus in propria specie, sed sub speciebus sacramentalibus existens; ergo solum sub speciebus est res oblata, seu Sacrificium. S. Irenaeus (1): «Suis discipulis dans consilium primitias Deo offerre... eum qui ex creatura panis est accepit, dicens: »*Hoc est corpus meum*; et calicem similiter, suum Sanguinem confessus est, et novi Testamenti novam docuit oblationem.»

203. 3.º Sacrificium, seu res oblata, debet esse sensibile; postulat etiam actionem aliquam Sacerdotis in victimam; ipsa quoque victima est immutanda. Sed in Missa Christus non est sensibilis, neque terminat actionem Sacerdotis, neque immutatur, nisi ut existens sub speciebus; ergo.

204. Obj. 1.º Eadem offeritur victima in Missa, quae in Sacrificio Crucis. Sed ibi oblatum fuit Christus in propria specie; ergo in Missa etiam.

Resp. Eadem individualiter et substantialiter; conc. *maj.* Eadem quoad existendi modum offeritur victima; nego. Jam vero quod Christus sit sub speciebus sacramentalibus, ad accidentalem ipsius existendi modum pertinet.

Obj. 2.º Id quod offeritur praesupponitur oblationi. Sed Christus praesupponitur tantum ut existens in propria specie; ergo ita existens offeritur, et non sub speciebus.

Resp. Dist. *maj.* Quod offeritur tamquam materia ex qua fit oblatio, praesupponitur oblationi; conc. Quod veluti terminus oblationis et sacrificii offeritur, praesupponitur oblationi; nego *maj.* Deinde, concessa *minori*, negatur *conseq.*

Corollarium. Species oblatae intrinsece spectant ad rem in Sacrificio Missae oblatam.

(1) L. 4, c. 17, n. 5.

ARTICULUS II.

De oblatione panis et vini in Sacrificio Missae.

THESIS I.

Panis et vinum offeruntur in Missa tamquam materia ex qua fit sacrificium.

205. Prob. 1.º Conc. Carthag. II. can. 24. dixit: Ut in Sacramento Corporis et Sanguinis Domini nihil amplius offeratur, quam ipse Dominus obtulit, hoc est, panis et vinum aqua mixtum. Et Ecclesia in antiphona quadam ait: «Sacerdos in aeternum, Christus Dominus, secundum ordinem Melchisech, panem et vinum obtulit.»

2.º S. Cyprianus (1) ajebat: «Per Melchisedech praecedit ante imago Sacrificii Christi, in pane, scilicet, et vino constituta: quam rem perficiens et adimplens Dominus, panem et calicem mixtum vino obtulit.» S. Irenaeus (2) pariter: «Praecepit Christus Apostolis ut primitias creaturarum, scilicet, panem et vinum, Deo in Sacrificio offerant.»

206. 3.º Illud offertur in Sacrificio Missae, quod per ipsum Sacrificium sanctificatur in honorem Dei. Sed panis et vinum in Dei honorem sanctificantur, ergo, *Minor* prob. Per Sacrificium convertuntur panis et vinum in Corpus et Sanguinem Christi. Atqui hoc est sanctificari in honorem Dei; ergo, Probatur *min.* Quod convertitur in aliud, hujus participat excellentiam. Sed Corpus et Sanguis Christi consecrantur, seu sanctificantur in cultum Dei: ergo quod convertitur in Corpus et Sanguinem Christi, sanctificatur in honorem Dei.

Scholion. Ex his intelligitur, cur Ecclesia ante consecrationem etiam panem et vinum Deo offerat; quia, nempe, creaturae illae, quatenus in Corpus et Sanguinem Christi convertuntur, eo ipso in Dei cultum sanctificantur, et sunt terminus a quo actionis sacrificativae.

207. Obj. Una tantum est hostia in *Novo Testamento*, ipse Christus. Sed panis et vinum non sunt Christus; ergo non offeruntur in

(1) Ep. 63.—(2) L. 4, c. 32, 18.

Missa. *Major* patet ex Apostolo (1): *Ille autem unam pro peccatis offerens hostiam, in sempiternum sedet in dextera Dei; et ex Tridentino* (2): «Una enim eademque est hostia.»

Resp. Dist. *maj.* Una est formaliter, seu in ratione hostiae; concedo *maj.* Materialiter, seu ratione termini a quo et ad quem oblationis; subd. In sacrificio cruento Crucis; conc. In Missae increuente sacrificio; nego.

Inst. Idem sunt Sacrificium Missae et Sacrificium Crucis; ergo sicut Sacrificii Crucis una est victima, ita et Sacrificii Missae.

Resp. Dist. *ant.* Idem sunt numero; nego *ant.* Idem sunt specie; subd. Quoad actionem sacrificativam; nego: quoad hostiam principalem, seu terminum ad quem oblationis; conc. Itaque ut obiectio et instantia praecedens intelligantur, pendere oportet: in omni oblatione praesupponi aliquid quod offeratur, et in omni sacrificio, aliquid circa quod actio sacrificativa versetur: terminum igitur a quo, et terminum ad quem in quolibet sacrificio inveniri necessum est. Hoc posito, perspicuum est, non multiplicari sacrificium formaliter, eo quod duplex in eo inveniatur extremum, sed potius unum formale ex utroque extremo fieri Sacrificium. Sic, ex gr., aliud sane est agnus vivus et agnus mortuus, seu termini a quo et ad quem immolationis agni: tamen una est tantum victima formalis. Quod si actio sacrificativa fuerit adaequate conversiva, major forsitan erit inter utramque terminum diversitas; una tamen manebit sacrificii formalis ratio ex utroque coalescens termino.

208. Ex his ratio et unitas Sacrificii Missae, et ejusdem comparatio cum Sacrificio Crucis facile intelligitur. In *Sacrificio Crucis*, terminus a quo Christus vivus fuit, et terminus ad quem ipse Christus mortuus et exsanguis; *Qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo* (3). In *Sacrificio* autem *increuente Missae*, offert quidem se ipsum Christus ministerio Sacerdotis: non actione occisiva sui ipsius, sed actione conversiva panis et vini in Corpus et Sanguinem suum secundum esse sacramentale, per quod in statu victimae constituitur.

Proinde ex pane et vino, tamquam termino a quo, transubstantiatis in Corpus et Sanguinem Christi, una adaequata et formalis victima constituitur. Quod autem praecipue offertur, tum ex intentione offerentis, tum ex rei dignitate, est Corpus et Sanguis Christi, sicut supra dictum est. Utrumque respectum significare et comprehendere visa est Constantinop. Synodus in Can. 32. Trull.: «In Sacrificio Missae nihil plus quam Corpus et Sanguis Domini offeratur, ut ipse Dominus tradidit; hoc est, panis et vinum aqua mixtum.»

(1) Hebr. X, 12.—(2) Sess. XXII, c. 2.—(3) Hebr. IX, 14.

CAPUT III.

De actione Sacrificii eucharistici.

209. *Nota.* Cum in omni Sacrificio actio aliqua, quae circa victimam versetur, requiratur, quaerendum quae sit in Missa actio oblationem sacrificativam perficiens. Quia vero multiplex est offerentis Sacerdotis actio, quae sit Sacrificio essentialis dicemus.

ARTICULUS I.

De Actionibus accidentalibus Sacrificii Missae.

THESIS VI.

Oblationes panis et vini, quae fiunt ante consecrationem, et oblationes hostiae, quae fiunt post, non constituunt actionem Sacrificii.

210. I.^a pars prob. De iis oblationibus panis et vini nihil inveniunt Evangelistae et Apostolus, qui de Eucharistiae Sacrificio loquuntur: neque eas Ecclesia universaliter et constanter adhibuit: neque necessariae sunt ad Sacrificium: sola enim immutatio victimae cum intentione colendi Deum sufficit. Proinde nulla est sufficiens ratio, qua possit actio Sacrificii in iis oblationibus reponi.

Confir. Ecclesia perspicue supponit, post tales oblationes non esse factum Sacrificium: ait enim: «Aeterno Deo, benedic hoc Sacrificium tuo sancto Nomini preparatum.»

211. II.^a pars prob. In primis occurrunt eadem rationes prioris parte expositae. Praeterea, actio sacrificativa aliquid debet circa victimam praestare ad eam immutandam. Atqui per illas hostiae oblationes, quae consecrationem consequuntur, nihil in victima efficitur: ergo.

Insuper, preces illae, quibus ejusmodi oblationes perficiuntur, supponunt immolatam et consummatam esse victimam, non vero per eas immolari: dicitur enim: «Offerimus praeclarae Majestati tuae de tuis donis et datis hostiam puram, hostiam sanctam, hostiam immaculatam, panem sanctum vitae aeternae, et calicem sa-

lutis perpetuae... Respicere digneris et accepta habere, sicut... »munera Abel, et Sacrificium Patriarchae nostri Abrahae...» Ejusmodi Ecclesiae orationes supponunt hostiam omnino sanctam et Deo consecratam; sed victima sanctificatur et consecratur Deo, quatenus sacrificatur; ergo supponunt Sacrificium peractum. Haec confirmantur verbis illis Ambrosii (in Ps. XXXVIII): «Tum ipse offertur in terris, quando Christi Corpus offertur: imo ipse offerre monstratur in nobis, cujus sermo sanctificat Sacrificium quod offertur.»

THESIS VII.

Neque fractio hostiae et mixtio cum calice, neque distributio Sacramenti ad communicandum populo, sunt actio sacrificativa seu de essentia Sacrificii.

212. I.^a pars prob. adversus Melch. Cano. 1.º Christus fractionem et mixtionem illam non fecit, neque ejusdem quidquam meminerunt Apostoli.

2.º Hic ritus fractionis et mixtionis non est universalis in Ecclesia; non enim habetur in liturgia S. Basilii. Ipsa Romana Ecclesia dispensat ab hac fractione hostiae, si tota forsan in calice cadat: atqui in substantialibus dispensare non potest. Sic, cum defectu veri vini, imperfectum fuit Sacrificium, praescribit iterari consecrationem, non autem fractionem et mixtionem.

3.º Praeterea, ut dictum est supra, ante ejusmodi actionem supponitur in orationibus, quae a sacerdote dicuntur, peractum esse Sacrificium. Ergo.

213. II.^a pars prob. 1.º Si communicatio populi esset de Sacrificio essentia, non posset praetermitti: atqui Tridentinum (1) definit: «Si quis dixerit Missas, in quibus solus Sacerdos sacramentaliter communicat, illicitas esse, ideoque abrogandas: anath. sit.»

2.º Usus Ecclesiae thesim confirmat: solet enim Sacrificia offerre, etiam si populus ad communicandum non accedat. Similiter in *Veteri Lege* plura fiebant sacrificia, quorum particeps non erat populus: ergo haec participatio non est de ratione Sacrificii. Ino cum de Sacrificio participabant, illum perfectum et Deo oblatum supponebatur, juxta illud Apostoli (2): *Nonne qui edunt hos-*

(1) Sess. XXII, c. 8.—(2) I Cor. X, 18.

lias, participes sunt altaris? et verba illa Levitici (1): *Anima polluta, quae ederit de carnibus hostiae pacificorum, quae oblata est Domino, peribit de populo suis.* Hinc S. Chrysost. (hom. de *Proditi. Judae*): «Pacem non inis, frustra Sacrificium participas...» Illud primum facito, pro quo Sacrificium oblatum est, et tunc illo «pulchre frueris.» Et in hom. 17 Ep. ad Hebr.: «Acclamat Sacerdos, sanctos vocans (ad communionem), ut nemo accedat non «praeparatus... Emittit hanc vocem, postquam peractum fuit Sacrificium.»

ARTICULUS II.

De actione essentiali Sacrificii Missae.

THESIS VIII.

Consecratio eucharistica est essentialis Sacrificio.

214. Prob. 1.º ex Innocentio III (2): «Ad quod officium» (altaris Sacrificium conficere) tria sunt necessaria: presbyter, et illa sollemnia verba... et fidelis intentio proferentis.» Atqui ordinatio et intentio ita sunt necessaria, ut sint essentialia; ergo et consecratio.

2.º Trident. (3) ait: «Sacerdotem se declarans secundum ordinem Melchisedech, Corpus et Sanguinem suum sub speciebus panis et vini Deo Patri obtulit.» Atqui non aliter se declaravit nisi dicens: *Hoc est Corpus meum. Hic est Sanguis meus;* ergo. Item ait: «Sacerdotibus ut offerent praecipit per haec verba: *Hoc facite in meam commemorationem.*» Atqui praecipuum quod *Hoc facite* significabat et Christus fecerat, erat consecratio; ergo oblatio Sacrificii in consecratione principaliter sita est.

3.º *Catechismus* Conc. Trid. ostendit, ipsum Christum esse Sacerdotem offerentem hoc Sacrificium: «Nam ministri, qui Sacrificium faciunt, non suam, sed Christi personam suscipiunt.» cum ejus Corpus et Sanguinem conficiunt... Neque enim Sacerdos dicit: *Hoc est Corpus Christi,* sed: *Hoc est Corpus meum.* Ergo oblatio et Sacrificium per ipsam efficitur consecrationem.

4.º S. Irenaeus (4) ait: «Cum Christus dixit: *Hoc est Cor-*

pus meum, et *Hic est Sanguis meus,* Novi Testamenti novam docuit oblationem.» Vide quoque verba Ambrosii in Thesi I. Et auctor *Sermonis de Coena Domini* (inter Cypriani opera), docet, per verba consecrationis, Eucharistiam fieri holocaustum. S. Chrysostomus (ibid. Thes. praec. ait: «Vox haec consecrationis semel prolata in ecclesiis ad unamquamque mensam...» Sacrificium perfectum efficit.» S. Gregorius (1): «In ipsa immolationis hora ad Sacerdotis vocem, coelum aperiri, ima summis conjungi, unum ex visibilibus et invisibilibus fieri.»

5.º Per consecrationem ponitur victima in altari, immutatur in honorem Dei et sufficienter significat supremum ejus dominium, repraesentans Christum mortuum: aliunde intentio est in Sacerdote offerendi sacrificium; ergo in consecratione nihil deficit, ut sit de essentia Sacrificii Missae.

THESIS IX.

Verisimilius est totam essentiam Sacrificii in consecratione reponi: communionem autem Sacerdotis ad integritatem pertinere.

215. I. Pars. Prob. 1.º Innocentius III (in Thes. praec.) docens, quae necessaria sunt ad offerendum Sacrificium, solam meminit consecrationis actionem; de communionem autem nihil dixit. Item Concil. Toletan. XII arguit quosdam sacerdotes, quod «in una die plurima offerrent Sacrificia, et in sola extremi sacrificii oblatione communionem sumerent.» Deinde reddit rationem propter quam reprehensibiles sunt: «Quasi non sit toties illi vero sacrificio participandum, quoties Corporis et Sanguinis immolatio facta constiterit.» Ex quibus elucet: existimasse Concilium, offerri Sacrificium, etiam ubi non communicat Sacerdos: insuper, communionem non esse ipsum Sacrificium, sed sacrificii peracti participationem; denique non esse communionem causam immolationis, seu sacrificii, sed e contra; ideo esse communicandum, quia facta est immolatio Corporis et Sanguinis Domini.

2.º Eruitur quoque ex Patrum relatis sententiis. Si enim post consecrationem quippiam essentialia ad Sacrificium deesset, non satis ostendisset Christus verbis suis oblationem facere, ut docet Irenaeus: neque constaret ipsum Christum offerre, eo quod ejus sermone fiat oblatio, juxta Ambrosium: nec sat firmum foret Sacrificium, quia dicuntur Christi verba: *Hoc est Corpus meum,* uti putabat Chrysostomus: neque tunc esse horam

(1) C. VII, 20.—(2) *Profess. fidei.* pro Waldens.—(3) Sess. XXII, cap. 1.—(4) L. 4, c. 17.

(1) L. 4, *Dialog.*

immolationis, ad mentem Gregorii. Confirmat Gregorius Nysen. (1): «Panis in principio panis est: at ubi illud mysterium »sacrifecaverit, Corpus Christi est et dicitur:» ecce, consecratio, qua fit Corpus Domini, ipsa est Sacrificium.

216. 3.º Communio est *participatio de Altari*, juxta Paulum; sed participare de altari supponit peractum Sacrificium: sic enim intelligit Apostolus (2): *Unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participamus... Non potestis mensae Domini participes esse et daemoniorum.* Et Conc. Tolet. (ibid.): «Vero et singulari Sacrificio participandum, quoties Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi immolatio facta constitit... Nam ecce »Apostolus dicit: *Nonne qui edunt hostias participes sunt Altaris?* Ergo, peracta consecratione et ante communionem, nihil deest essentiae Sacrificii. Unde dicebat Chrysostomus (3): «Vox haec »(consecrationis) semel prolata in ecclesiis ad unamquamque mensam, ab illo ad hodiernum usque tempus, et usque ad adventum »ejus *Sacrificium perfectum* efficit... Ad horrendum et sanctum Sacrificium accedis. Reverere hujus oblationis argumentum (id est, »subjectum seu materiam); occisus jacet Christus.»

217. II.^a pars prob. 1.º Ipsa sacrificatio, seu consecratio, ad communionem ordinatur; ergo aliquod accedit complementum ad Sacrificium per communionem. *Ant.* patet ex forma ipsa consecrationis, quae connexa profertur cum invitatione: *Accipite et comedite: Hoc est enim...* Item Christus jussit simul utrumque fieri: *Hoc facile in meam commemorationem.*

2.º Toletan. Concilium XII. can. 5. ait: «Certum est, »quod hi, qui sacrificantes non edunt, rei sunt Dominicæ Sacramenti... Nam quale erit illud Sacrificium, cui nec ipse sacrificans »particeps esse cognoscitur? Exigit ergo Sacrificium istud Sacerdotis participationem, quae si praetermittatur, eidem Sacrificio non nihil derogare videtur. Non enim fit tantum reus violati alienjussu precepti, sed ipsius Sacramenti et Sacrificii: nam, *quale erit illud Sacrificium cui...* etc.

3.º Id quoque supponit Ecclesiae praescriptio. Si moriatur Sacerdos ante communionem, debet Sacrificium ab alio sacerdote expleri, quod et notat D. Thomas (4). S. Chrysostomus (5) eos arguit, qui exeunt, nondum facta communiōne; dum Christi mysteria, ait, celebrantur, dum sanctum illud Sacrificium adhuc peragitur.

218. Obj. 1.º Christus Dominus est victima principalis, et qui-

dem quatenus est sub speciebus consecratis. Sed victima praesupponitur sacrificio, nam se habet veluti materia et objectum ejus: ergo actio sacrificativa est posterior consecratione.

Resp. Dist. *min.* Victima quae est terminus a quo sacrificii, praesupponitur; conc. Quae est terminus ad quem sacrificii, praesupponitur; nego *min.*

Obj. 2.º In Parasceve offertur sacrificium, uti supponit Ecclesia: «Fiat Sacrificium nostrum in conspectu tuo... Orate fratres, ut »meum ac vestrum Sacrificium...» Atqui non fit eo die consecratio; ergo.

Resp. Nego *maj.* quam et negat D. Thomas (1). Vocat utique Ecclesia Sacrificium eo sensu, quo victima sacrificata denominatur sacrificium. Quia, scilicet, die praecedenti hostia fuerat sacrificata, ipsius oblatio *denominative*, non *essentialiter*, vocatur ea die sacrificium.

219. Obj. 3.º Per sacrificium immutanda est victima: atqui per consecrationem non immutatur, sed ponitur solum in altari; ergo.

Resp. Dist. *maj.* Immutanda, id est, destruenda est victima; nego. Ita immutari debet, ut vi actionis quae circa victimam exerceatur, innuatur suprema Dei excellentia et dominium; conc. *maj.* Licet victimae immutatio, communiter et naturaliter, fieri nequeat nisi per actionem rei destructivam; supernaturaliter autem et virtute divina fit ejusmodi immutatio in Eucharistia per actionem productivam et conversivam. Producit enim, sub speciebus panis et vini, Corpus et Sanguis Christi in cibum et sanctificationem animarum, et in symbolum mortis creatae ipsius Christi. Atqui productio talis victimae, et in tali statu, mirifice repraesentat summam Dei excellentiam et supremum dominium, nam ipsa actio propria est divinae Omnipotentiae, utpote creativa; cibus et sanctificatio animarum opus est etiam virtutis Dei; significatio autem mortis Christi refert illam Dei excellentiam, propter quam *Christus factus est obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis* (2). Quapropter quae unquam extitit victima, vel victimae destructio, quae ita proprie ac plene summam excellentiam ac supremum Dei dominium testaretur?

Obj. 4.º Sacrificium Missae habet perfectionem holocausti, quod totaliter in Dei honorem destruendum est: «Hoc enim holocaustum, haec victima pro peccatis, haec hostia pacifica, hoc juge sacrificium, haec munda oblatio, quam in omni loco Malachias »praedixit offerendam» (3). Sed Sacrificium Missae non destruitur

(1) Lib. de Bapt. — (2) I. Cor. X, 17, 21. — (3) Hom. 1, de Proditione Judae. — (4) 3, P. q. 83, a. 6, ad 1. — (5) Hom. de Bapt. Christi.

(1) 3, P. q. 83, a. 2, ad 2. — (2) Philip. II, 8. — (3) Conc. Senonen. an. 1528.

totaliter nisi in sacerdotis communiōe: ergo haec spectat ad essentiam Sacrificii.

Resp. *Dist. maj.* Totaliter destruendum materialiter; nego, alioquin nec Crucis Sacrificium fuisset holocaustum. Formaliter, quatenus totum Sacrificium in cultum Dei consecratur, quin aliquid usui humano cedat: conc. *maj.* Corpus et Sanguis Christi sub speciebus sacramentalibus sunt perfectum holocaustum, quia ad Dei cultum totaliter ordinantur. Licet enim deinde a Sacerdote et ceteris fidelibus sumantur, hoc ipsum in Dei cultum et honorem cedit, ut dictum est: est enim talis usus quoddam Sacramentum, ideoque non profanus, sed sacer et divinus; ipsaque destinatio ad talem usum est testimonium divinae excellentiae.

ARTICULUS III.

Sacrificii essentia sub quo respectu consecrationi vindicatur.

THESIS X.

Consecratio constituit essentiam Sacrificii, quatenus per illam fit mystica mactatio, seu separatio, vi verborum, Corporis et Sanguinis Christi sub speciebus.

220. *Nota.* In utraque specie fit vera consecratio: nam vi verborum, panis convertitur in Corpus Christi, vinum in Sanguinem, concomitanter autem utrumque convertitur in totum Christum. Dubitatur ergo, an quaevis consecratio sit plena Sacrificii essentia, an utraque simul. Primum tenebant aliqui DD., secundum defendimus cum Bellarmino, Suarezio et D. Thoma (1).

Prob. Hoc Sacrificium essentialiter constitutum est in mystica immolatione Christi, seu expressa representatione cruenti Sacrificii Christi: atqui eatenus tale est, quatenus per consecrationem ponitur sub distinctis speciebus Corpus et Sanguis Christi; ergo.

Maj. prob. 1. Tridentinum (2) ait: «Ut dilectae sponsae suae Ecclesiae... relinqueret Sacrificium, quo cruentum illud in Cruce peragendum repraesentaretur, ejusque memoria in finem

» usque saeculi permaneret... Corpus et Sanguinem suum sub speciebus panis et vini Deo Patri obtulit... Novum instituit Pascha, esse ipsum ab Ecclesia per Sacerdotes immolandum in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui Sanguinis effusionem nos redemit.» *Catechismus* etiam Concilii id explicat (n. 70): «Nec vero Salvator noster ullam suae erga nos immensae charitatis illustriorem significationem dare potuit, quam cum nobis visibile Sacrificium reliquit, quo cruentum illud semel in Cruce paulo post immolandum instauraretur, ejusque memoria usque in finem saeculi quotidie coleretur.» Ergo duo haec aperta sunt. a) Hoc Missae Sacrificium esse repraesentationem immolationis Christi in Cruce. b) Esse immolationem, qua mystice instauratur illa quae facta est in Cruce.

2.º Ex verbis Christi D. *Hoc facite in meam commemorationem*, seu in memoriam mortis meae, ut interpretatur Apostolus (1).

3.º S. Cyprianus (2) dicit: «Et quia passionis ejus mentionem in sacrificiis omnibus facimus, passio est enim Domini Sacrificium quod offerimus, nihil aliud quam quod ille fecit facere debemus.» Eusebius Caesar. (3): «Mirabilem victimam Sacrificiumque eximium Patri suo operatus pro nostra salute obtulit; ejusque memoriam, ut nos ipsi Deo pro Sacrificio offerremus, instituit... Sacrificamus et incendimus memoriam magni illius Sacrificii... mysteria celebrantes.» S. Chrysostomus (4): «An non quotidie offerimus? Offerimus quidem, sed ejus mortem revocamus in memoriam; et ipsa una est, non multae... Non aliam hostiam, sicut Pontifex, sed eandem semper facimus, vel potius Sacrificii effecimus commemorationem.» Ecce quam sit huic Sacrificio intrinseca commemoratio mortis Christi, ut ex illa deducat Chrysostomus Sacrificii unitatem.

221. *Minor* probatur. 1.º Ex ejusdem Tridentini verbis laudatis: «Ut Sacrificium in Cruce peragendum repraesentaretur... Corpus et Sanguinem suum sub speciebus panis et vini Deo Patri obtulit.»

2.º S. Cyprianus (ibid. n. 4): «Praecedit antea imago Sacrificii Christi, in pane et vino constituta, quam rem perficiens Dominus, panem et calicem mixtum vino obtulit...» Deinde (n. 9): «Unde apparet Sanguinem Christi non offerri, si desit vinum calici, nec Sacrificium Domini cum legitima sanctificatione celebrari, nisi oblatio et sacrificium nostrum responderit passioni.» Vult nempe, probare Cyprianus, sacrificium offerendum

(1) 3, P. q. 80, a. 12, ad 3, q. 83, a. 1.—(2) Sess. XII, cap. 1.

(1) 1 Cor. XI, 25, 26.—(2) Ep. 63, n. 17.—(3) *Demons. Ev.* l. 1, c. 10.—(4) Hom. 17, in Ep. ad Hebr.

etiam sub specie vini, et hanc, praeter alias, assignat rationem; quod aliter non offertur Sanguis (sub specie sensibili), et consequenter Sacrificium nostrum non respondet *Passioni*, id est, non repraesentat Sacrificium cruentum. Ut eandem confirmet doctrinam, alium typum exponit ejusdem Sacrificii: «Noe typum futurae »veritatis ostendens, non aquam, sed vinum bibit: et sic imaginem »Dominicae passionis expressit.» Eusebius Caesar. (ibid.) confirmat: «Cum ergo hujus Sacrificii memoriam signis quibusdam in mensa celebrandam, Corporisque item illius, salutarisque »Sanguinis, ut *Novi Testamenti* institutum habet, acceperimus...» Hanc autem memoriam Sacrificii Crucis, et Corporis ac Sanguinis Christi, esse quoque Sacrificium docet: «Merito sane, quando illius memoriam, Corporisque ejusdem et Sanguinis recordationem »quotidie celebrant, et ad longe praestantius et Sacrificium et munus assumpti sunt, quam illud antiquius (Veter. Testam.) fuerit.» Unde patet duobus signis tum Corporis, tum Sanguinis, constare hoc Sacrificium.

3.º Essentia Sacrificii Missae pendet e Christi voluntate: ergo ex verbis et factis illius judicandum, quid illud essentialiter constituat. Atqui obtulit Christus sub utraque specie, explicitè significando effusionem Sanguinis: *Hic est Sanguis... qui pro vobis et multis effundetur;* et dixit: *hoc facite in meam commemorationem;* ergo cum sit de essentia Sacrificii quod sit legitimum, constituitur essentialiter Missae Sacrificium per consecrationem sub utraque specie, seu per mysticam maetationem.

222. Obj. Sub consecratione cujusque speciei invenitur perfecta Sacrificii ratio; ad essentiam ergo Sacrificii Missae non requiritur utraque species.

Resp. Dist. *inj.* Remote seu quoad aptitudinem; conc. Sacrificii a Christo instituti; nego vel subdist. Sacrificii inchoati; conc. Completi; nego. Utiq; in consecratione cujusque speciei ea omnia concurrunt, quae ad rationem Sacrificii sufficerent, si Christus Dominus unam tantum voluisset ad Sacrificium speciem assumere; verum ut clarius mortem suam repraesentaret et in memoriam hominum revocaret, statuit utriusque speciei consecrationem sub una clariori significatione conjungere; ideoque ejusmodi perfectius signum Deo Patri in Sacrificium offerri voluit.

223. Corollarium. Numquam licet unam sine altera speciem consecrare; neque fructus Sacrificii applicatur ante consecrationem utriusque speciei.

THESIS XI.

Consecratio est de essentia Sacrificii, non tantum quatenus est effectio et separatio mystica in facto esse termini ad quem (Corporis et Sanguinis Christi), sed etiam quatenus est transubstantiatio, seu destructio termini a quo (panis et vini) et effectio termini ad quem in fieri.

224. Ita Suarez contra nonnullos DD. scholasticos dicentem esse essentiam Sacrificii in mystica separationem termini ad quem; transubstantiationem autem esse praeviam et praesuppositam Sacrificio, seu mysticae maetationi.

Prob. 1.º Si consisteret sacrificium in illa separationem mysticam in facto esse, quamdiu perduraret illa separatio, seu quamdiu permanerent species, perduraret Sacrificium. Sed hoc est falsum: cum enim sit quaedam victimae immutatio, facta immutatione cessat Sacrificium; ergo.

2.º Sacrificium consistit actione: *Sacrum facere*. Atqui post transubstantiationem nulla succedit actio, sed simplex tantum permanentia Corporis et Sanguinis Christi in mystica separationem; ergo in consecratione, quatenus est actio transubstantiativa, est essentia Sacrificii.

3.º Sacrificium Crucis factum fuit per actualem oblationem passionis, non vero per Corpus et Sanguinem Christi separatim existentia: tunc enim non erat amplius Sacerdos offerens. Atqui actualis passio Christi non significatur per separationem mysticam in facto esse, sed per actualem separationem seu transubstantiationem; ergo in hac sita est Sacrificii representativi et incrementi essentia: per hanc enim fit mystica maetatio, sicut per actualem passionem illa cruenta facta fuit.

4.º Per hoc sacrificium offeruntur etiam panis et vinum, ut supradictum est (1). Sed post transubstantiationem, vi cujus desinunt panis et vinum, nulla est actio quae attingat panem et vinum; ergo in ipsa transubstantiatione completur Sacrificium, seu oblatio, tum termini ad quem ut principalioris, tum termini a quo ut minus principalis.

225. Obj. Hoc Sacrificium est representativum Sacrificii Crucis.

(1) Thes. V, 205.

Atqui consecratio in fieri seu transubstantiatio, nihil repraesentat, cum sit insensibilis: ergo in illa praesentia et separatione Corporis et Sanguinis, prout de facto existunt... sub distinctis speciebus, consistit Sacrificium.

Resp. Dist. *maj.* Est repraesentativum ad modum actionis, quatenus dum fit hoc sacrificium incrementum, repraesentatur illud aliud creutum; conc. Repraesentat Sacrificium Crucis ex parte termini tantum; nego *maj.* Nemp̄ cum perficiatur consecratio per verba formae, sufficienter percipi potest, transubstantiari vi verborum panem in Corpus Christi, vinum in Sanguinem, quod quidem mactationem realem Christi in Cruce repraesentat.

CAPUT IV.

De excellentia et virtute SSmi. Sacrificii Missae.

ARTICULUS I.

De excellentia Sacrificii Missae.

THESIS XII.

Sacrificium Missae non differt essentialiter a Sacrificio Crucis, sed accidentaliter, quoad rem oblatam et Sacerdotem offerentem: differt tamen quoad ritum.

226. 1.^a pars prob. 1.º Tridentinum (1) ait: «Una eademque est hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui se ipsum tum in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa.»

2.º Eandem doctrinam explanat *Catechismus Rom.* (2). «Unum itaque et idem Sacrificium esse fatemur, et haberi debet, quod in Missa peragitur, et quod in Cruce oblatum est: quemadmodum una est et eadem hostia, Christus videlicet Dominus noster, qui se ipsum in ara Crucis... Sed unus etiam atque idem Sacerdos est Christus D.; nam ministri, qui Sacrificium faciunt, non suam, sed Christi personam suscipiunt, cum ejus Corpus et Sanguis confi-

(1) Sess. XXII, c. 2.—(2) Pars 2.^a, nn. 76, 77.

citur.» Vide etiam quae supra (1) de victima hujusce Sacrificii dicta sunt.

3.º Irenaeus (2) dixit: «Per Jesum Christum offert Ecclesia.» S. Cyprianus (3): «Sacerdos in altare vice Christi fungitur, et Sacrificium Deo Patri offert.» Augustinus (4): Christus ipse offerens, ipse est oblatio.» Et Ambrosius (5), supra, eandem tradit doctrinam.

II.^a pars, differre nemp̄, Sacrificium Missae a Sacrificio Crucis *accidentaliter*, aperta est. Nam Christus in Cruce immediate offerebat Sacrificium; in Missa autem, mediate offert Sacerdotum ministerio: victima autem ibi in naturali specie, hic autem in Sacramentali offertur.

III.^a pars prob. Actio sacrificativa spectat ad essentiam Sacrificii: ut patet ex dictis in *Praecambulo*. Sed differt actio Sacrificii Missae ab actione sacrificativa in Cruce: ergo. Confir. Essentialiter postulat Sacrificium visibile ritum externum. Sed ritus externus diversus est omnino in Missa ac in Cruce: ergo.

Obj. Paulus (6) docet, alios Sacerdotes easdem saepe offerre hostias; Christum autem unam tantum hostiam et *semel* obtulisse: ergo post Crucis Sacrificium non amplius Christus est nec hostia neque offerens.

Resp. Dist. *ant.* Unam tantum hostiam et *semel* obtulisse, oblatione, seu Sacrificio efficaci; conc. Oblatione *applicativa* effectus Sacrificii; nego *ant.* Loquitur enim Paulus de Sacrificio creuto pro satisfactione oblato, quod utique unum fuit ac *semel* oblatum: id patet ex cap. IX, ubi conferens pluralitatem Sacrificiorum *Veter. Test.* cum Sacrificio Christi, ait (v. 11, 12): *Christus autem... per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta aeterna redemptione inventa*: et Cap. X, 14, iterum: *Una enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos.*

THESIS XIII.

SSmum, Missae Sacrificium habet omnium antiquorum Sacrificiorum virtutem et excellentiam.

227. Prob. 1.º Ex Tridentino (7): «Et haec quidem illa munda oblatio est... quae per varias sacrificiorum naturae et legis tempore similitudines figurabatur; utpote quae bona omnia

(1) Thesis III, et IV.—(2) Lib. 4, c. 32. (:7).—(3) Ep. 63.—(4) L. 20 de *Civit. Dei*, c. 20.—(5) Thes. VI, n. 211.—(6) Heb. r. X.—(7) Sess. XXII, c. 1.

»per illa significata, velut illorum omnium consummatio et perfectio, complectitur.» Ecclesia sic orat (1): «Deus qui legalium differentiam hostiarum unius Sacrificii perfectione sanxisti...»

2.º S. Augustinus (2): «Id Sacrificium successit omnibus illis Veter. Testamenti, quae immolabantur in umbra futuri... pro omnibus illis sacrificiis et oblationibus Corpus ejus offertur et participantibus ministratur.» Eusebius Caesar. (3): «Quando... ad longe praestantius Sacrificium assumpti sunt, quam illud antiquis fuerit... non amplius fas esse putamus in prima illa et infirma elementa recidere, quae utique signa quaedam et imagines, non ipsam veritatem complectuntur.» Patet igitur, sicut excellentius est Corpus umbra, et res superat imaginem, ita eminere hoc Sacrificium supra omnia antiqua, in perfectione et virtute. Jure proinde affirmat (ibid.) Eusebius: «Sacrificamus Deo plenum et sacrosanctum Sacrificium.» Vide quoque supra (4) Concil. Senonensis sententiam; praeter quam, dicit etiam (ibid. decret. 11): «Nihil igitur in sacrificiis majus esse potest, quam Corpus et Sanguis Christi, nulla potior oblatio.»

ARTICULUS II.

De virtute Sacrificii Missae.

THESIS XIV.

Sacrificium Missae est honorarium, seu holocaustum: gratiarum actionis, seu eucharisticum.

228. 1.^a pars prob. quae est theologice certa et catholica.

1.º Patet ex dictis: cum enim sit verum sacrificium, necessario est honorarium, et cum totaliter ad cultum Dei ordinetur, habet rationem holocausti.

2.º Sacerdos principalis est infinita fulgens dignitate: victima autem infiniti est pretii: ergo summum honorem Deo tribuit.

3.º Quantum hoc Sacrificio honorificetur Deus, significavit per Malachiam (5): *In omni loco sacrificatur et offertur nomini meo*

(1) Domin. VII, post Pent. Orat. secr.—(2) De *Civit. Dei*, l. 17, c. 20.—(3) *De mens. Evang.* l. 1, c. 10.—(4) Thes. IX, n. 219.—(5) C. I, 11.

oblatio munda, quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum. Quae quidem commentans Irenaeus ait (1): «Manifestissime significans per haec, quoniam prior populus cessavit offerre Deo, omni autem loco sacrificium offertur ei, et hoc purum, nomen autem ejus glorificatur in gentibus.» Vide Trident. Conc. et Eusebium in secunda parte Thes. 229. II.^a pars prob. Est catholice certa, et saltem proxima fidei.

1.º Trident. (2): «Si quis dixerit, Missae Sacrificium tantum esse laudis et gratiarum actionis; anath. sit.» 2.º Eusebius Caesar. (3): «Sacrificamus Deo altissimo Sacrificium laudis... sacrificamus et incendimus in memoriam magni illius Sacrificii, secundum ea quae ab ipso tradita sunt, mysteria celebrantes, et gratias Deo pro salute nostra agentes.» S. Justinus (4): «Similae oblatio figura erat panis Eucharistiae, quam D. N. Jesus Christus fieri praecepit... et ut simul gratias agamus Deo, tum quod mundum creaverit, tum...» S. Irenaeus ait (5): «Offerimus enim ei non quasi indigenti, sed gratias agentes dominationi ejus.»

3.º Aliquod donum benefactori offerre est optimum signum gratiarum actionis; unde dicit Propheta (6): *Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi?* Atqui Eucharistia est summum pretii donum; ideoque Ecclesia ait: «Offerimus de tuis donis ac datis, hostiam puram, hostiam sanctam...» Ergo.

THESIS XV.

Novae Legis Sacrificium est propitiatorium, seu pro peccatis; et impetratorium.

230. 1.^a pars, quae est de fide catholica, probatur.

1.º Trident. (ibid.): «Si quis dixerit, Missae Sacrificium esse laudis et gratiarum actionis, aut nudam commemorationem Sacrificii Crucis, non autem propitiatorium... neque pro peccatis, poenis, satisfactionibus, et aliis necessitatibus offerri debere; anath. sit.»

2.º Paulus (7) docet: *Omnia Pontifex... constituitur, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis.* Atqui Missa est Sacrificium, offerens autem verus Sacerdos: ergo.

3.º In liturgia S. Jacobi dicitur: «Offerimus tibi incruentum Sacrificium pro peccatis nostris...» S. Cyprianus (8)

(1) L. 4, c. 17.—(2) Sess. XXII, can. 3, et cap. 3.—(3) De demonstr. Ev. l. 1, c. 10.—(4) Dialog. cum Triph. n. 41.—(5) L. 4, c. 18.—(6) Ps. CXV, 12.—(7) Hebr. V, 1.—(8) L. de Lapsis.

arguit, quod lapsi ad communionem accederent, «ante purgationem conscientiam Sacrificio et manu Sacerdotis.» S. Ambrosius (1): «Nunc Christus offertur, quasi recipiens passionem: et offert se ipse quasi Sacerdos, ut peccata nostra dimittat.» S. Chrysostomus (2): «Quis hominum, dic mihi, sine peccato est? Sed propterea Sacrificium et Ecclesia... Habes Ecclesiam Sacrificia offerentem, orationes Patrum... quae te a peccato ad iustitiam revocare possunt.»

4.° Sacrificia antiqua erant propitiatoria: vide Job. c. I. 5 et c. XLII. 8: Levit. ec. IV. V. VI. Atqui longe perfectius est Missae Sacrificium: ergo.

231. II.° pars fide catholica certa est.

Prob. 1.° Ex Trident. Concilio (ibid.), ut in I parte.

2.° Ex liturgiis tum hodiernis, tum antiquissimis, Jacobi, Clementis, Basilii, etc.: in omnibus enim supplicationes inter offerendum, et pro merito tanti Sacrificii, fiunt pro pace, fructibus, etc.

3.° Tertullianus (3): «Sacrificamus et pro salute Imperatoris.» Cyrillus Hierosolym. (4): «Postquam confectum est spirituale Sacrificium, super ipsa propitiationsis hostia, obsecramus Deum pro communi Ecclesiarum pace, pro regibus, pro militibus, pro sociis...»

4.° In Veteri Lege institutae quoque erant hostiae pro beneficiis impetrandis: Reg. 2. c. XXIV. 2 Machab. c. III. etc. Confir. Facilius est amicis dona conferre, quam inimicis: ergo si efficax est Missa pro peccatorum remissione, multo praestantior erit pro aliis beneficiis impetrandis.

232. Obj. 1.° Vetera Sacrificia non expiabant peccata: ergo illorum argumento nihil probatur.

Resp. Dist. *ant.* Peccata legalia; nego. Peccata moralia; subd. Non expiabant virtute propria; conc. Virtute figurati Sacrificii; nego.

Obj. 2.° Irenaeus (5) ait: «Non sacrificia sanctificant hominem... sed conscientia ejus qui offert, sanctificat sacrificium.» Ergo.

Resp. Dist. *ant.* Sacrificia Veteris Legis; conc. Sacrificium Novae Legis non sanctificat: nego *antec.*

Inst. Dicit ipse Irenaeus (ibid): «Quoniam igitur cum simplicitate Ecclesia offert, juste munus ejus purum Sacrificium de-

putatum est.» Ergo etiam in *Novo Test.* «Qui offert, sanctificat» Sacrificium, non e converso.

Resp. Dist. et explico *ant.* Deputatum est purum Sacrificium, ex eo tantum quod cum simplicitate offertur; nego. Etiam deputatum purum, quia offert Ecclesia cum simplicitate; subd. Quoad fructum retributionis; conc. Quoad fructum ex sanctitate victimae et offerentis principalis; nego. Nam nostri Sacrificii sanctitatem non refert S. Irenaeus ex sola sanctitate Ecclesiae, sed etiam quia offert Sacrificium purum, Corpus, nempe, et Sanguinem Dñi, et quia Ecclesia offert per Jesum Christum, ut patet ibid. c. 17. nn. 5. 6. Verumtamen, quia Deus non nobis tale ac tantum dedit munus ipsi offerendum propter suam necessitatem, sed propter nostram utilitatem (ibid. c. 18. n. 6): ideo, quoad fructum intentum, non placet Deo Sacrificium, nisi offerentes cum simplicitate offerant, id est, ab iniquitate recedant: propterea orat Ecclesia divinam offerens hostiam: *Ut placeat tibi Domine Deus.*

233. Obj. 3.° cum Calvino. Si Missa est propitiatorium Sacrificium, enervatur Crux Christi, fit injuria Sacrificio cruento; ergo. *Ant.* prob. Crucis Sacrificium habet vim infinitam et aeternam ad peccata remittenda. Sed si alia inferuntur propitiatoria Sacrificia, virtus illius supponitur limitata: ergo.

Resp. Nego *ant.* et dist. *min.* prob. Si alia sacrificia sint commemorativa Sacrificii Crucis et applicativa fructuum ipsius: nego. Aliter: permitto.

Obj. 4.° Apostolus quamlibet excludit oblationem pro peccato, post Sacrificium Crucis: ergo. *Ant.* prob. *Una oblatione consummarit in aeternum sanctificatos;... peccatorum et iniquitatum eorum jam non recordabor amplius* (1). *Ubi autem horum remissio, jam non est oblatio pro peccato.* Ergo Apostolus quamlibet...

Resp. Nego *ant.* et explico Apostoli verba. Jam non est oblatio *redemptiva* pro peccato; conc. Non est oblatio *applicans* redemptionem et remissionem; nego. Unde quemadmodum applicatio Sacrificii Crucis, quae fit per Sacramenta, per fidem etc., non opponitur virtuti illius oblationis in cruce; ita neque applicatio quae per Missae Sacrificium perficitur.

(1) Hebr. X. 14, 17, 18.

(1) De *Offic.* l. 10, 48.—(2) Hom. in Petrum et Eliam.—(3) Lib. ad *Scapul.*—(4) *Cateches.*—(5) L. 4. c. 18.